

Täysistunto

Keskiviikko 30.11.2022 klo 14.01—20.30

12. Lakialoite laeiksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoihin perustuvista lisävähennyksistä verotuksessa ja verontilityslain 12 ja 12 f §:n ja tuloverolain 124 ja 124 b §:n muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Lakialoite LA 69/2022 vp Matias Mäkyneen sd ym.

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan ensi alkuun enintään 45 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Mennään keskusteluun. — Edustaja Mykkänen poissa. — Edustaja Vikman.

Keskustelu

19.58 **Sofia Vikman kok:** Arvoisa puhemies! Tutkimus ja tuotekehitys on välttämätöntä Suomen menestykselle. Suomi on aiemmin perinteisesti tunnettu maailmalla yhtenä tietämyksen ja osaamisen kärkimaista, ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan osuus bruttokansantuotteesta on ollut kansainvälisesti vertaillen korkea. Tilanne on kuitenkin muuttunut viime vuosina, ja tutkimus- ja kehittämistoiminta on vähentynyt. Suunta on muutettava, jotta jatkossakin menestymme kansainvälisesti korkealla osaamisella. Suomen tavoitteena on nostaa tutkimus- ja kehittämismenot neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta ei kuitenkaan hallituksen toimesta ole saamassa sen vaatimaa panostusta. Hallituksen budjettiesityksessä tki-panostukset päivittäin vähentyvät, ja nyt viimeisimpänä hallitus perääntyi t&k-verokannustimen toteuttamisesta. Tämä verokannustin on tärkeä keino siinä, että saamme myös yksityiset panostukset täydentämään valtion panostuksia, jotta pääsemme tähän neljän prosentin tavoitteeseen.

Hallituksen peruuttelujen jälkeen jätimme kokoomuksen eduskuntaryhmän toimesta lakialoitteen tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisäverovähennyksen käyttöönotosta, kun hallitus siis veti suunnilleen vastaavan sisältöisen hankkeensa pois. Hallituksen peruuttelu oli erikoista, sillä tki-panostusten lisäämisestä vallitsee laaja yhteisymmärrys eduskuntapuolueiden kesken ja hankkeelle olisi löytynyt laaja tuki eduskunnasta. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisäverovähennys on verokannuissamme laajasti käytössä. Suomessa sen käyttöönotosta sopi parlamentaarinen tki-ryhmä, ja hallituspuolueet päättivät sen käyttöönotosta kevään 2022 kehysriihessä, kuitenkin tunnetuin tuloksin: hallitus ei saanut vietyä läpi esitystään, vaikka sen takana oli yhteisymmärrys laajasti koko eduskunnassa. Lisäksi verovähennyksen käyttöönotto oli huomioitu myös vuodelle 2023 annetussa talousarviossa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2022 vp

Kansainvälisen kilpailukyvyyn parantamiseksi sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisäämisen kannustamiseksi Suomessa tarvitaan kipeästi toimia. Olen iloinen, että kokoomuksen tekemän, meidän eduskuntaryhmämme tekemän, lakialoitteen johdosta lähti liikkeelle eduskunnassa prosessi, jonka myötä nyt näyttää siltä, että verokannustin toteutetaan — toivottavasti — eduskunnan toimesta, vaikkakaan hallituksen esitystä emme tänne saaneet, kuten parlamentaarinen ryhmä kannusti ja alkujaan esitti. Mutta tämä on yksi osoitus siitä, että jos nyt saamme tämän prosessin seurauksena tällä käsittelyssä olevalla lakialoitteella asian hoidettua, niin myös oppositiosta käsin voi asioihin vaikuttaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Risikko.

20.02 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Käsitlemme täällä lakialoitetta, jossa tki-toiminnan verovähennys lakiin on se pääasia. Tässä on taustalla parlamentaarinen ryhmä, joka laitettiin pystyyn siitä syystä, että tavoite on, että neljä prosenttia meidän bruttokansantuotteesta laitettaisiin tki-toimintaan. Tki-toimintahan on Suomen kasvun edellytys, ja meillä on erilaisia aloja, esimerkiksi terveysteknologia on sellainen ala, jolla voisi tki-toimintaa vieläkin vahvistaa, mutta se tarvitsee tietysti rahoitusta. On aivan oikea suunta, että me yritämme siihen neljään prosenttiin, joskin eihän se kovin helppoa ole bruttokansantuotteesta sen verran saada tki-rahoitusta, mutta siihenkin parlamentaarinen ryhmä mietti työkaluja. Yksi työkalu oli juuri tämä verovähennysoikeus, mitä tässä nyt keskustellaan.

Tämähän on siinä mielessä erikoinen juttu, että vaikka se parlamentaarisessa ryhmässä sovittiin ja siihen oli rahatkin periaatteessa jo suunniteltu ja varattukin, niin yhtäkkiä se vedettiin sieltä sitten poliittiseen roskakoriin, niin kuin valtiovarainministeri Saarikko totesi julkisuudessa, vain siitä syystä, että tuli takku hallitukselle, kun ei sulle—mulle—sulle—mulle—politiikka onnistunutkaan, ja niin sitten sovittiin, että kaikki tällainen, jossa on pientäkin ristiriitaa, vedetään sinne roskakoriin. No, tämähän on tosi lapsellista touhua.

Onneksi sitten saatiin tällainen uusi mahdollisuus täällä, että tehtiin lakialoite, ja tässä se nyt sitten on. Aivan niin kuin edustaja Vikman tuossa totesi, tässä kokoomus oli aloitteellinen ja sitten sitä vielä vähän fiilattiin ja nyt se on sitten tehtynä hallituspuolueen edustajan nimellä täällä, mutta taikinan juuri on sieltä kokoomuksesta. Hyvä, että tässä nyt kuitenkin on yhteisymmärrys. Tämä vain on surullista, mitä tämän kauden aikana on huomattu, että aina kun on joku parlamentaarinen ryhmä perustettu tämän hallituksen kautta, niin eivätpä ole pitäneetkään ne päätökset, kuten ei tässäkään alun perin.

Mutta hyvä, että ollaan nyt tässä, ja ainahan pitää olla kiitollinen edes siitä, että saadaan opposition kautta näitä asioita eteenpäin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos, näin juuri.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.